

GALATAS

PABLU GALASIA PARTIPI KREYIKUKMASINKUNATA KILLKARKAN

**Pablu Galasia partipi
wawkinkunata paninkunata
rimachin.**

1 ^{1,2}Munanayni wawkinikuna, paninikuna, ñuka Pablu Galasia partipi *Jesukristuta kreyikmasinikunata rimachiykichi. Tukuy kaypi wawkinikunawan tantalla kay kartata killkaykisapa. Jesukristu kawsachimuk Tatan Dioswan ñukata kachamuwashka rimananta yachachikunaynipa. Manami runakunachu kachamuwashka.

³Munani Tatanchi Dios Jesukristuwan tantalla kankunata kuyashushpaykichi kushichishunaykichipa. ⁴Jesukristuka kikin munashpa Tatanchi Diospa munananta rurashpa wañurkan uchanchikunamanta perdonawananchikunapa. Payka yanapawanchisapa amana ñawpashina sukaman mana allita rurashpalla kawsananchikunapa. ⁵Tata Dios sukaman allima kaptin akuychi mana tukuyniyukta kushichiy-pachi.

**Tata Dios salvawananchikuna
rimanan suklalla tiyan.**

⁶Jesukristu wañushkanrayku Tata Dios sukaman kuyashushpaykichi kayashushkankichi paypa wambran-

kuna kanaykichipa. Chashna kayashup-tikichipish paymanta utka ashushpayki-chi chikan laya yachachikunata kreyiykankichi. Mana yachanichu imapami ashushkankichi nishpa.

⁷Jesukristulla salvawanchisapa. Chayllata yachachikunisapa. Manami chikan salvawakninchi tiyanchu. Mana alli yachachikuk runakuna mana kuskata yachachikushpa pantachichi-shuykankichi. Paykunaka manami Jesukristu salvawananchikunatachu yachachikunsapa.

⁸Chashna ñukaykunapa yachachish-kaynikunamanta chikan layata yachachikuptinkuna Tata Dios kastigan-kasapa. Mana allita yachachikuptiniku-naka Tata Dios ñukaykunatapish kastigawanmansapa. Suk *angel sielumanta shamushpa chikan layata yachachishuptikichika Tata Dios paytapish kastiganman.

⁹Allita willashkaynikunashina kashkan chayllata willaykichi. Jesukristullata kreyishpa kawsaptikichi Tata Dios perdonashunkichi. Chay alli yachachi-kushkaynita kreyishkankichi. Maykan runa chikan layata yachachishuptiki-chika Tata Dioska payta kastiganka.

¹⁰Ñukaka sukaman munani Tata Dios willawananza alli yachachikuk

kanaynita. Mana maskanichu runakuna alabawanankunapa. Runakuna alabawanankunapa maskashpaynika manami Jesukristupa munanantachu rurayman.

**Tata Dios Pabluta aklarkan
yachachikuk kananpa.**

¹¹Wawkinikuna, paninikuna, allita willaykichi. Ñukaka Jesukristu salvawananchikunata allita yachachikuni. Manami runakunapa yuyayninkunatachu yachachikuni. ¹²Jesukristu kikin yachachiwarkan salvawananchikunata. Manami ni pi Jesukristupa rimananta yachachiwashkachu.

¹³Kankuna yachankichi ñawpa tiempu *judiyumasinikunapa yachachikunanta katishkaynita. Chayta katishpayni tukuy maypi Jesukristuta kreyik runakunata sukaman padesichishpa wañuchinayarkanisapa. ¹⁴Tukuy wiñakmasinikunamanta ashwan allita judiyukunapa yachachikunankunata katirkani. Ñukaka ñawpa awiluynikunapa yachachikunankunata paykunamanta ashwan allita kasushpa kawsarkani.

¹⁵Chaymanta manarapish nasiptinira Tata Dios sukaman kuyawashpa kikin munashpa akllawarkan paypa wambran kanaynipa. ¹⁶Tata Dios wambran Jesukristuta riksichiwashpa willawarkan mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa Jesukristu salvanankunata. Chayta willawaptin mana ni pita roygashkanichu yachachiwananpa. ¹⁷Nima Jerusalem llaktaman ñukamanta ñawpakta Jesukristupa yachachikukkunaman rirkanichu roygak yachachiwanankunapa. Utkakushpa Arabia partiman rirkani. Chaymanta Damasko llaktaman kutirkani.

¹⁸Chaymanta kimsa wata washa Jerusalemman rirkani Pedruwan parlak. Paywan karkani chunka pichka diyallata. ¹⁹Chaypi kashpayni Señorninchi Jesukristupa wawkin Santiagowan-

pish parlarkani. Mana sukkunawan parlarkanichu.

²⁰Tata Dios yachan tukuy kay killkashkayni mana llulla kananta. ²¹Chaymanta Jerusalemanta llukshishpayni Siria partiman Silisia partiman rirkani.

²²Chayrayku Judea partipi Jesukristuta kreyikkuna manara riksiwarkansaparchu. ²³Mana riksiwashpankunapish sukkuna ñukapa rimaptinkuna uyarirkansapa: “Chay padesichiwakninchi runa Jesukristupa yachachikunanta manana kulluchinayashpa yachachikuyan.”

²⁴Chayta uyarishpankuna Tata Diosta sukaman kuyashpa alabarkansapa.

**Pablu Jerusalemman riptin
yachachikukmasinkuna
chaskirkansapa.**

2 ¹Chaymanta chunka chusku wata washa wawkinchikuna Bernabewan kashkan Jerusalemman rirkani. Wawkinchi Titotapish pusharkani. ²Chayman rirkani Tata Dios willawaptin rinaynipa. Chaypi chayashpayni *Jesukristuta kreyikkunapa kamachikukninkunallawan tantanakurkani. Paykunataka entiendichirkanisapa mana *judiyu runakunata yachachinaynita Jesukristu salvawananchikunata.

Munarkani chay kamachikuk wawkinikuna almitiwanankunapa mana judiyu runakunata yachachinaynipasapa ama trabajashkayni yankamanta kananpa. Chashna entiendichiptinikuna chay kamachikukmasinikunaka almitiwarkansapa mana judiyukunata yachachinaynikunapa.

³Chashna almitiwashpankuna purikmasini Titota mana judiyu kaptin pish mana apurarkansapachu señalachinakunampa.

⁴Mana kuskata yachachikuk runakuna munarkansapa tukuy Jesukristuta kreyik runakuna señalachinakunankunapa. Chay runakuna llullakushpa wawkinchikunapi

tukushpankuna yachachirkansapa tukuy
*Moisespa kamachikunankunata
kasushpa kawsananchikunapa. ⁵Chayta
yachachikuptinkuna mana nima layapi
paykunataka kasunayarkanisapachu.
Munarkanisapa kankuna allita Jesukristu-
llata kreyishpa kawsanaykichipa.

⁶Chay kamachikuk wawkinikunaka
yachashkaynimanta manami ashwanta-
chu yachachiwarkansapa. Paykuna
kamachikuk kaptinkunapish ñukapa
mana nimananchu. Tata Dios yachan
allita yachachikunaynita. ⁷Chay
kamachikuk runakunaka allita
yacharkansapa Tata Dios ñukata
kachamuwashkanta mana judiyu
runakunata yachachinaynipasapa
Jesukristu salvawananchikunata.

Tata Dios Pedruta kacharkan judiyu
runakunata yachachinankunapa. ⁸Kikin
Tata Dios Pedruta judiyu runakunaman
kachashpa ñukatapish kachamuwashka
mana judiyu runakunata yachachinayni-
pasapa. ⁹Chayrayku chay alli munadu
kamachikuk wawkinikuna Santiagowan
Pedru Juanpish yacharkansapa Tata Dios
kachamuwashkanta. Chayta yachashpan-
kuna ñukata Bernabeta makinkunata
kuwashpankuna almitiwarkansapa
yachachikukmasinkuna kanaynikunapa.
Willawarkansapa mana judiyu runaku-
nata yachachinaynipasapa paykuna
judiyu runakunata yachachinankunapa.

¹⁰Chaykunata parlanakushpaynikuna
willawarkansapa mana nimayuk
runakunata yanapanaynikunapa.
Ñukapish chashnalla yuyashkani
paykunata yanapaysapallata.

**Pablu Pedruta willarkan mana
allita ruraykananta.**

¹¹Chaymanta wawkini Pedru
Antiokiya llaktaman riptin ñuka uyanpi
willarkani mana alli ruraykananta.

¹²Chay Antiokiya llaktapi kashpa

Pedruka Jesukristuta kreyikmasinkuna-
wan mana judiyukuna kaptinkunapish
tantalla mikurkan. Chaypina Jerusalen-
manta Santiago kachamushkan
runakuna chayamushpankuna
yacharkansapa Pedru mana judiyu
runakunawan mikushkanta.

Chay Santiago kachashkan runakuna
munarkansapa tukuy Jesukristuta
kreyik runakuna Moisespa kamachiku-
nankunata kasunankunapa. Chayrayku
Pedruka mana judiyu wawkinunawan
manana mikunayarkannachu chay
runakuna chatanankunata manchashpa.

¹³Chaypina Pedru mana paykunawan
mikuptin kawashpana judiyumasinku-
napish manana munarkansapanachu
mana judiyu wawkinunawan mikuyta.
Bernabepish manana paykunawan
mikunayarkannachu. ¹⁴Chashna Pedru
paykunawan manana mikunayashpana
Jesukristu yachachikushkanta manana
kasurkannachu.

Chayrayku ñukaka tukuy wawkinchi-
kunapa ñawpakininkunapi Pedrutaka
piñayashpa willarkani: “Kanka judiyu
runa kaykashpayki mana judiyu
wawkinchikunawan mikushpayki
entiendichishkankisapa Tata Dios tukuy
runakunata chaskinankunata.
Chaymanta chay mana judiyu wawkin-
chikunamanta anchushpayki ñami
entiendichiykankisapana Moisespa
kamachikunankunata kasunankunapa.
¿Imapatí mana allita entiendichiykanki-
sapa?”

**Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata
Dios salvawanchisapa judiyu
runakunata mana judiyu
runakunatapish.**

¹⁵Wawkinikuna, paninikuna,
ñukanchikunamanta sukkuna judiyu
kastamanta nasidu kanisapa. Mana
judiyu runakuna uchasapa kashpankuna

Moisespa kamachikunankunata mana kasunsapachu. Ñukaykuna mana paykunashinachu kanisapa. ¹⁶Judiyu runa kashpaynikunapish yachanisapa Jesukristullata kreyiptinchikuna Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu perdonawanchisapa. Chayrayku judiyu mana judiyu runakunapish Jesukristullata kreyinchisapa Tata Dios perdonawananchikunapa. Mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Dios perdonawanchisapa. Tata Dioska manami ni pita perdonankachu Moisespa kamachikunankunallata kasushkankunarayku.

¹⁷Ñukanchikuna Jesukristuta kreyishpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios perdonawananchikunata. Mana Moisespa kamachikunankunata kasuptinchikunachu Tata Dioska salvawanchisapa. Chashna manana Moisespa kamachikunankunata kasuptinchikuna chay llullakuk runakuna willawanchisapa uchallikuykananchikunata. Chashna kaptinka ¿Jesukristuchu uchallichiwananchisapa? Manami payka uchallichiwananchisapachu. ¹⁸Ñawpa yachachikurkani Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsananchikunapa. Chayta sakishpa kunanka yachachikuni Jesukristullata kreyiptinchikuna Tata Dios salvawananchikunata. Chaymanta kashkan Moisespa kamachikunankunata kasunanchikunata yachachikushpaynika uchallikuykayman.

¹⁹Moisespa kamachikunankunata mana allita kasuyta atipashpanchikuna yachanchisapa uchasapa kananchikunata. Jesukristuta kreyishpara atipanchisapa Tata Dioska kushichishpa kawsayta.

²⁰Jesukristu kruspi chakatadu kaptin ñukanchikunapish payta kreyishpanchikuna paywan tantalla chakatadushina kanchisapa. Chayrayku payka ñukanchikunapi kawsashpa yanapawanchisapa allita rurashpa kawsananchikunapa. Chayrayku kay allpapira kawsashpanchikunara Tata Diospa wambranta kreyishpa kawsanchisapa. Payka sukaman kuyawashpanchikuna wañurkan Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunapa.

²¹Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunarayku Tata Dios perdonawaptinchikunaka Jesukristu yankamanta wañunman karkan. Tata Dios kuyawananchikunata ama kawaypachichu mana nimatashina.

Jesukristuta kreyiptinchikuna Tata Dios Espiritunta kuwanchisapa.

3 ¹Chay Galasiapi wawkinikuna, paninikuna, ñukaykuna allita yachachishkaykichi *Jesukristu kruspi wañushkanta perdonawananchikunapa. ¿Ariya mana alli yuyayukchu kankichi? ¿Piti llullachishushkankichi Jesukristuta kreyishkaykichimanta chikan layata yuyanaykichipa?

²May willawaychi. ¿Ariya *Moisespa kamachikunankunata kasushpallachu Tata Diospa Espiritunta chaskishkankichi? ¿Manachu Tata Diospa Espiritunta chaskishkankichi ñukaykuna yachachishkaynita kreyishpaykichi? ³Chashna yachachishkaynita kreyishpa Tata Diospa Espiritunta chaskishpaykichi kunanka ¿imapatí yuyankichi kikikichilla Moisespa kamachikunankunata kasushpa Tata Dioswan kawsanaykichita? ⁴Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaptikichi yankamanta Jesukristuta kreyishpa padeshishkankichi. Mana munanichu sufrishkaykichi yankapa kananta.

⁵Jesukristupa yachachikunanta kreyishpa kawsaptikichi Tata Dioska Espiritunta kushushkankichi. Chaypina Espiritunka kankunapi almirana layata ruran. Manami Moisespa kamachikunankunata kasushkaykichiraykuchu Espirituntaka kushushkankichi.

⁶Ñawpa tiempupish Abraham kreyirkan Tata Dios salvananta. Chashna Abraham kreyiptin Tata Dioska willarkan uchanmanta perdonananta. ⁷Ñukanchikunapish kreyinanchikuna tiyan Tata Dios salvawananchikunata. Chashna kreyiptinchikuna iden Abrahamshina Tata Diospa wambran-kuna kanchisapa.

⁸Ñawpamantapacha Tata Dios yacharkan mana *judiyu runakunatapish perdonanankunata paykuna salvanankunata kreyiptinkuna. Tata Dios chayta yachashpa Abrahamta kay alli rimananta willarkan: “Salvanaynita kreyishkaykirayku ñuka kantashina tukuy llaktakunapi kreyikukmasikikunatapish yanapashasapa.”

⁹Abraham Tata Dios salvananta kreyiptin payka yanaparkan. Chashnashina tukuy Tata Dios salvakunankunata kreyikuk runakunatapish yanapansapa.

¹⁰Tata Diospa killkadun riman: “Maykan runa tukuy Moisespa kamachikunankunata mana allita kasuptin Tata Dios kastiganka.” Chayrayku yachanchisapa tukuy kamachikunankunata mana allita kasuptinchikunaka Tata Dios kastigawananchikunata. ¹¹Allita yachanchisapa mana Moisespa kamachikunankunata kasushkanchikunaraykuchu Tata Dios perdonawananchikunata. Tata Diospa killkadunpi riman: “Kankuna Tata Diosta allita kreyishpaykichika paywan tantalla mana tukuyniyukta kawsankichi.” ¹²Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa mana atipanchisapachu uchanchikuna-

manta salvanakuyta. Tata Diospa killkadunpi riman: “Kankuna tukuy Moisespa kamachikunankunata kasushpaykichira Tata Dioswan tantalla kawsankichi.”

¹³Moisespa kamachikunankunata mana tukuyta allita kasushpa kawsayta atipashpanchikuna wañunanchikuna tiyan. Chayrayku Jesukristuta iden uchasapa runashina ñukanchikunarayku kruspi chakatadu wañurkan. Jesukristu wañushkanrayku Tata Dioska manana ñukanchikunata kastigawashunchisapanachu. Tata Diospa killkadunpi riman: “Suk runa sukaman mana allita ruraptinka payta wañuchishpa kaspipi chakatanaykichi tiyan.” ¹⁴Jesukristu tukuy mana judiyu runakunapish kruspi wañurkan. Chayrayku Tata Dios Abrahamtashina tukuy paykunatapish yanapansapa. Tata Dios willawashkanchishina Jesukristu wañushkanrayku tukuy payta kreyik runakunata Espiritunta kuwashunchisapa.

**Tata Dios kamachikunankunata
Moisesta kushpa mana
willarkanchu chaykunata
kasuptinchikuna
uchanchikunamanta
salvawananchikunata.**

¹⁵Wawkinikuna, paninikuna, suk ejempluta willaykichi. Paktuta rurashpanchikuna ishkantin paktu rurak runakuna firmanchi. Chashna firmashpanchi chay paktuta allita rurananchikuna tiyan. Mana ni pi michawanchimansapachu ama chay paktuta rurananchikunapa. Mana ni pi willawanchimansapachu chay paktuta mirachinanchikunapa nima chikan layata rurananchikunapa.

¹⁶Mash uyariwaychi. Suk paktuta rurananchikunashina ñawpa tiempu Tata Diosnish awilunchikuna

Abrahamta willarkan yanapananta. Willarkan mirakninrayku tukuy runakunata yanapanankunapa. Mana willarkanchu aypa mirakninkunarayku tukuy runakunata yanapanankunapa. Tata Dios Abrahamta entiendichiyarkan paypa miraknin Jesukristurayku tukuy runakunata yanapanankunapa.

¹⁷Kaytami willaykichi. Tata Dios Abrahamwan suk paktuta rurarkan. Chay killkadu paktuta rurashkanmanta chusku pachak kimsa chunka wata washan Moiesta kamachikunankunata kurkan. Chashna kamachikunankunata kushpa manami chay paktuta chikan layatachu rurarkan. Manami ni pita willarkanchu Abrahamwan rurashkan paktu mana alli kananta. ¹⁸Tata Dioska kikin munashpa Abrahamta willarkan yanapananta. Manami willarkanchu kamachikunankunata kasushpa kawsashkanrayku yanapananta. Tata Dioska kikin munashpa iden Abrahamtashina ñukanchikunatapish yanapawanchisapa. Moiespa kamachikunankunata kasushkanchikunarayku Tata Dios yanapawashpanchikunaka manana kikin munashpanachu yanapawanchimansapa.

¹⁹Chashna Tata Dios willashkanrayku-lla Abrahamta yanapashpa ¿imapatí Moiesta kamachikunankunata kurkan? Kamachikunankunata kurkan tukuy runakunata yachachinankunapa mana Tata Diosta kasuk runakuna kanankunata. Abrahamta willashkan miraknin Jesukristu shamunankaman chay kamachikunankunata kurkan. Tata Dioska *angelninkunata willarkansapa kamachikunankunata Moiesta kunankunapa. Chaymanta Moieska angelkunamanta chaskishpa runakunata kurkansapa. ²⁰Chaykamanka Tata Dios Abrahamta yanapananta willashpa mana angelkunata nima suk runata

willarkanchu Abrahamta willanampa. Tata Dioska uya uya Abrahamta willarkan yanapananta.

**Moiespa kamachikunankuna
entiendichiwanchisapa**

Jesukristullata kreyinanchikunapa.

²¹Ichará kankuna yuyaykankichi Tata Dios kamachikunankunata kushpa yachachiwaykananchikunata Abrahamta willashkan manana alli kanantana. Manami chaytachu Tata Dioska yachachiwaykanchisapa. Ñukanchikuna tukuy kamachikunankunata mana kasuyta atipanchisapachu. Tukuy chaykunata kasushpa atipashpanchikunaka kikinichikunalla uchanchikunamanta salvanakuyta atipanchimansapa. ²²Tata Dios rimanampi willawananchikunashina mana atipanchisapachu kikinichikunalla salvanakuyta. Chayrayku Jesukristu salvawananchikunata kreyiptinchikuna Tata Dios salvawananchisapa. ²³Manara Jesukristu shamuptinra Tata Diospa kamachikunankuna tukuy runakunata yachachirkansapa mana alli rurak kanankunata. Chaymanta Jesukristu shamuptinna Tata Dios yachachiwanchisapa payllata kreyishpa kawsananchikunapa.

²⁴Moiespa kamachikunankuna wambrakunata yachachikshina Jesukristuman pushawanchisapa. Chaymanta Jesukristu shamuptinna payta kreyiptinchikuna Tata Dios uchanchikunamanta perdonawanchisapa. ²⁵Kunanka Jesukristullata kreyiptinchikuna Moiespa kamachikunankuna manana yachachiwanchisapanachu. ²⁶Kunanka Jesukristullata kreyishpanchikuna Tata Diospa wambrankunana kanchisapa.

²⁷Bawtisakushpanchikuna Jesukristuwan tantalla kawsanchisapa. Mushuk llachapa churakudushina kanchisapa

Jesukristu kawsashkanshina kawsanan-chikunapa. ²⁸Paywan kuyanakupha tantalla kawsaptinchikuna Tata Dioska judiyukunata mana judiyukunata rantidu mana rantidu runakunata ullkukunata warmikunata tukuyllata kuyawanchisapa. ²⁹Jesukristuta kreyish-kanchikunarayku Abrahampa miraknin-shina kanchisapa. Tata Dios Abrahamta yanapashkanshina ñukanchikunatapish yanapawashunchisapa.

**Pabluka suk ejempluta
yachachikun.**

4 ¹Kunan suk ejempluta parlachiyki-chi. Suk runa wañuptin tukuy tiyapunan wambranpa kiparin. Wambran taksha kashpaka manara wasinpi atipanrachu kamachikuyta. Wiñanankaman iden wiwachushina kawsan. ²Chay wambra taksha kashpa tatan willashkan tiempukaman tatan sakishkankunata kuydak runata yachachik runata kasunan tiyan.

³Ñawpa tiempu ñukanchikunapish manara *Jesukristuta kreyishpara chay taksha wiwachu wambrashina karkan-chisapa. Chay wiwachu yachachiknin-kunata kasushpa kawsashkanshina ñukanchikunapish runakunapa amañanankunallata rurashpa kawsar-kanchisapa. ⁴Chaymanta Tata Dios munashkan tiempu chayamuptin chaylla wambran Jesukristuta kachamuptin suk warmimanta nasirkan. Jesukristu *judiyu runa kashpa *Moisespa kamachikunankunata allita kasushpa kawsarkan. ⁵Jesukristu salvawashkanchisapa Tata Diospa wambrankuna kananchikunapa amana Moisespa kamachikunankunatana kasunanchikunapa. ⁶Chaymanta Tata Diospa wambrankuna kaptinchikuna paypa wambranpa Espiritunta kachamurkan ñukanchikunapish

kawsananpa. Payka yachachiwanchi-sapa Tata Diosta willayta: “Kanmi tatayni kanki.” ⁷Tata Diospa wambran-kuna kashpanchikuna manana rantidu wiwachushinanachu kanchisapa. Paypa wambrankuna kashpanchikuna tukuy paypa tiyapunan ñukanchikunapa.

**Pabluka llakin Galasiapi
wawkinduna manana paypa
yachachikunanta kreyishpana
kawsaptinkuna.**

⁸Ñawpa tiempu kankuna manara Tata Diosta riksishpaykichira ruradu dioskunata kasushpa kawsarkankichi. ⁹Kunanka Tata Diosta riksiptinchi paypish riksishunkichi. Chashna Tata Dios riksishuptikichi ¿imapatí munanki-chi runakunapa amañanankunallata rurashpa kawsayta? ¹⁰Watan watan killan killan aypa fiestakunata rurashpaykichi yuyankichi Tata Diosta kushichiyanaykichita. ¹¹Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsap-tikichi llakishpa yuyani yankamanta sukaman yachachishkaynita.

¹²Wawkinikuna, paninikuna, kankuna ñawpa sukaman kuyawashpaykichi yanapawarkankichi. Chayrayku roygayki-chi ñukashina amana Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanaykichipa. ¹³Allita yachankichi unkudu kashkayni-rayku kallarishkaynita Jesukristu salvawananchikunata yachachiynikichita. ¹⁴Unkudu kaykaptinipish munawarkanki-chilla. Suk *angeltashina kikin Jesukristu-tashina uyariwashpa mana washancha-washpa chaskiwarkankichi. ¹⁵Chay tiempu sukaman kuyawashpa yanapawa-nayashpaykichi ñawikichita kuwayta atipashpaykichika kuwankichiman karkan. ¿Imapatí kasuwashkaykichimanta kunan manana kuyawaykankichina? ¹⁶Allita kankunata yachachiptini ¿imapatí kunanka yuyankichi chikninaynita?

¹⁷Chay mana alli yachachikukkuna kuyashuknikichishina tukunsapa amana ñukata kasuwashpana kawsanaykichipa. Munansapa paykunallata sukaman kasunaykichipa. ¹⁸Alli kanman chay runakuna deverasta kuyashunaykichipa. Mana allichu yachachishunaykichipa ama ñukata kuyawanaykichipa. Ñuka kankunawan kaptini mana kankunawan kaptinipish kuyawanaykichi tiyan.

¹⁹Munanayni wambraynikuna, sukaman llakini yachachikunaynita manana kasushpa kawsaptikichina. Iden wawayanayak warmishina kankunarayku sukaman llakishpa sufriyani. Llakishpaynipish katisha yachachiyniki-chillapi Jesukristullata allita tukuy shunku kuyashpa pay kawsashkanshina kawsanaykichikaman.

²⁰Sukaman munayman kankunawan kayta allita yachachinaynipasapa. Kankunamanta karupi kashpayni mana yachanichu imashnami yanapaykichi-man nishpa.

Pablu suk ejempluta parlachikun.

²¹Mash uyariwaychi. Kankuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsanayashpaykichi ¿manachu yachankichi imatami Moiseska killkarkan? ²²Chay killkadunpi riman: Abrahampa tiyapurkan ishkay wambrankuna. Suk karkan rantidu warmi Agarpa wawan. Suk karkan kikin warmin Sarapa wawan. Warmin Saraka mana rantiduchu karkan. ²³Chay rantidu warmi Agarpa wawan nasirkan tukuy wambrakuna nasinanshinalla. Chaymanta Tata Dioska Abrahamta willarkan warmin Sara vieja kaykashpapis wawayananta. Tata Dios willashkanshina Sara wawayarkan.

²⁴Chay ishkay warmikuna yuyachiwanchisapa Tata Dios ishkay laya

paktuta rurashpa yanapawananchikunata. Suk paktuta rurarkan Sinai urkupi. Chay Sinai urkupi ruradu paktu yuyachiwanchisapa Abrahampa rantidu warmin Agarta. Sinai urkupi Tata Dios kamachikunankunata Moisesa kurkan. Runakuna tukuy kamachikunankunata mana kasuptinkuna Tata Dioska kastigankasapa. Chayrayku tukuy Moisespa kamachikunankunata kasunayk runakuna rantidu runakunashinami kawsansapa.

²⁵Chay warmi Agarka yuyachiwanchisapa Arabia partipi Sinai urkuta. Chay Sinai urkuka yuyachiwanchisapa llakta Jerusalenta. Chay llaktapi kunankaman judiyu runakuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa rantidu runakunashina kawsansapa.

²⁶Chaymanta ñukanchikuna Tata Diospa wambrankuna kashpanchikuna manana rantidu runakunashinanachu kawsanchisapa. Sielupi mushuk Jerusalen llaktaman rishunchisapa Tata Dioswan kawsananchikunapa.

²⁷Tata Dios killkadunpi mana wawayak warmita willarkan:

“Kan mana niman suk wawayuk warmi kashpaykipish kushikuylla.

Mana wawayay nanayta mallishpaykipish kushikushpayki kapariyi. Kusayki sakishushka kaptinipish chay kusayuk warmimanta ashwan aypa miraknikikuna tiyanka.”

²⁸Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios Abrahamta aypa mirakninkuna tiyananpa willashkanrayku ñukanchikuna iden Sarapa wawan Isakshina kanchisapa.

²⁹Tata Dios yanapaptin Saraka wawan Isakta wawayarkan. Chaymanta Agarpa wawan Ismael Sarapa wawan Isakta chiknirkan. Kunanpish Moisespa

kamachikunankunata kasuk runakuna ñukanchikunatapish chikniwanchisapa. ³⁰Tata Diospa rimananka kashna willawanchisapa: Tata Dios Abrahamta willarkan: “Chay rantidu warmikita wawantinta karkuy ama Sarapa wawanwan tiyapushuknikita patumanakunanpa.”

³¹Wawkinikuna, paninikuna, chashna Tata Dios rimaptin yachanchisapa Jesukristullata kreyishpa kawsashpanchikuna Sarapa wawanshina Tata Diospa wambrankuna kananchikunata. Mana Agarpa wawanshinachu kanchisapa.

**Pablu yachachikun Jesukristuta
allita kreyishpa
kawsananchikunapa.**

5 ¹Ñukanchikuna *Jesukristuta kreyiptinchikuna payka yanapawanchisapa amana kikinichikunallapa munananchikunata rurashpa kawsananchikunapana. Chayrayku amana rantidu runakunashina *Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsaychinachu.

²Mash uyariwaychi. Ñuka Pablu allita willaykaykichi ama señalachinakuyta munanaykichipa. Chashna señalachinakushpaykichika yankapa Jesukristuta kreyishkankichi.

³Kashkan willaykichi. Kankuna señalachinakushpaykichika tukuy Moisespa kamachikunankunata kasushpalla kawsanaykichi tiyan.

⁴Kankuna Moisespa kamachikunankunata kasushpa kawsashpaykichi rimankichi chayta kasushkaykichirayku Tata Dios perdonashunaykichita. Manana Jesukristuta kreyishpanachu kawsaykankichi. Manana munankichinachu Tata Dios kuyashushpaykichi salvashunaykichita.

⁵Ñukanchikuna Tata Diospa Espiritunwan kawsashpanchikuna Jesukristuta

kreyishpa kawsashpanchikuna yachanchisapa Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchikunata. ⁶Jesukristunwan kuyanakushpa kawsaptinchikuna mana nimananchu señaladu mana señaladu kaptinchikunapish. Jesukristullata kreyishpa kawsananchikuna tiyan. Payllata kreyishpanchikuna sukwan sukwan kuyanakushpa kawsashunchisapa.

⁷Ñawpaka kankuna Jesukristuta allita kasushpa kawsaykashkankichi. ¿Imapatí kunanka chay llullachishuknikichi runakunata kreyishpaykichi manana alli yachachikunaynitaka kasunkichina?

⁸Chay llullachishuknikichi runakuna mana kayashuknikichi Tata Diospa rimanantachu yachachishunkichi. ⁹Chay runakunata kasuptikichi tipimanta tipimanta ashwanta llullachishunkichi. ¹⁰Ñukaka yachani Tata Dios yanapashunaykichita kashkan Jesukristuta kreyishpa kawsanaykichipa. Pipish kaptin Tata Dioska chay llullachishuknikichi runakunata kastigankasapa.

¹¹Wawkinikuna, paninikuna, chay runakunaka llullachishushpaykichi willashunkichi ñuka yachachikunaynita señaladu kaptinchikunara Tata Dios perdonawananchikunata. Manami chashnachu yachachikuni. Chashna yachachikuptinika chay runakunaka manana sufrichiwanmansapanachu. Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios perdonawananchikunata yachachikuni. Chayrayku chikniwaykansapa.

¹²Ñukaka munayman chay llullachishuknikichi runakuna kapachinakunankunapa.

¹³Wawkinikuna, paninikuna, Tata Dios uchanchikunamanta perdonawananchisapa. Chayrayku amana kikikichipa munanaykichikunallata rurashpanachu kawsaychi. Sukwan sukwan yanapana-kushpa kuyanakushpa kawsaychi.

¹⁴Tata Dios killkadunpi riman: “Kankuna kikikichilla kuyanakunaykichishina runamasikichita kuyashpa kawsaychi.” Chashna runamasikichita kuyashpa kawsashpaykichi tukuy Tata Dios kamachikunankunata kasuykanchi. ¹⁵Chikninakushpa piñanakushpa kawsashpaykichika kikikichilla wakllichinakunkichi.

Allita Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsananchikuna tiyan.

¹⁶Chayrayku wawkinikuna, paninikuna, willaykichi: Tata Diospa Espiritunta allita kasushpa kawsaychi. Amana kikikichillapa munanaykichita rurashpanachu kawsaychi. ¹⁷Kikinchi-kunapa munananchikunata rurashpa kawsashpanchikunaka mana atipanchisapachu Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsayta. Allita rurayta munashpanchikunapish mana atipanchisapachu. Chaymanta Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsashpanchikunaka manana kikinchi-kunapa munananchikunata rurashpanachu kawsanchisapa. Tata Diospa Espiritun yanapawap-tinchikunara atipanchisapa allita rurayta. ¹⁸Tata Diospa Espiritun yachachiwaptinchikunaka Tata Diosllata kasushpa kawsanchisapa. Manana Moisespa kamachikunankunata kasushpanachu kawsanchisapa.

¹⁹Chaymanta mana Tata Diosta kasunayak runakuna kikinkunapa munanankunallata rurashpa chikan warmiwan uchallikunsapa. Sukaman munansapa millanapa laya mana allikunallata rurashpa kawsayta. ²⁰Ruradu dioskunata kuyansapa. Ñakakunsapa. Chikninakushpa ayninakushpa makanakushpa kawsansapa. Suk runakunapa imankuna tiyap-tin paykunapish munansapa tiyapunankunapa. Kunanlla rabyansapa. Kikinkunalla

alli kananta yuyashpa ashunakunsapa. Paykunapuralla yuyanakunsapa alli yuyayuk kanankunata. ²¹Maykanpa tiyapunanta kichunayansapa. Machashpa kawsansapa. Mikuyllata yuyashpa kawsansapa. Tukuy chay layakunallata rurashpa kawsansapa. Ñawpata willash-kaykichi. Kunan kashkan willaykichi. Mana allita rurashpa kawsak runakuna mana atipankasapachu Tata Diospa mandunpi kawsayta.

²²Chaymanta Tata Diospa Espiritunta yanapawaptinchikuna atipanchisapa sukwana sukwana kuyanakushpa kushikushpa mana turbakushpalla mana piñakushpa kawsayta. Atipanchisapa rimashkanchikunata rurayta. ²³Atipanchisapa mana kreyinakushpa mana kikinchi-kunapa munananchikunata rurashpa kawsayta. Chashna allita rurashpa kawsaptinchikuna manami ni pi rimankachu mana allita rurashpa kawsananchikunata.

²⁴Jesukristu mana kikinpa munanallata rurashpa kruspi chakatadu wañurkan. Nukanchikunapish payshina manana kikinchi-kunapa munananchikunata rurashpanachu kawsashunchisapa. Manana munanchisapanachu mana allikunata rurashpa kawsayta. ²⁵Kunanka Tata Diospa Espiritun yanapawaptinchikuna akuychi yachachiwananchikunata ashwanta kasushpa kawsaypachi. ²⁶Ama kikinchi-kunalla kreyinakushpachu kawsaypachi. Ama sukpa sukpa tiyapunanta munay-pachichu. Ama sukwana sukwana chikninakushpa nima ayninakushpa kawsaypachichu.

Sukwan sukwana yanapanakushpa kawsaypachi.

6 ¹Wawkinikuna, paninikuna, ichara suk wawkinchi suk paninchi mana allita ruranman. Kankuna allita

*Jesukristuta kreyishpaykichi chay mana allita rurak wawkinchita paninchita yanapaychi amana mana allita rurananpana. Kuyashpalla allillapi yanapaychi. Allita yuyaychi ichara suknin diya kankunapish munankichiman uchallikuyta. ²Wawkinchi paninchi mana allita ruraptinkuna kankuna yanapashpa allillapi willashpa animuchiychi allita rurashpa kawsanakunapa. Chashna animuchishpaykichi Jesukristupa munananta ruraykankichi.

³Kankuna mana alli yachak kashpa sukaman alli yachak kanaykichita yuyanakushpaykichika kikikichilla llullachinakuykankichi. ⁴Tukuy runakuna kikinchikuna yuyanakananchikuna tiyan allitachu manachu rurashkanchisapa nishpa. Allita rurashpanchikunara kushikushunchisapa. Chayrayku ama ni pita yuyaypachichu. ⁵Kikinchikunapa mana alli rurashkanchikunata yuyananchikuna tiyan.

⁶Jesukristupa rimananta yachachiwakininchikunata tukuy laya tiyawakninchikunawan yanapananchikuna tiyan.

⁷Ama kikikichilla llullachinakuychichu. Mana ni pi Tata Diostaka atipanmanchu llullachiyta. Tata Dios tukuy mana alli rurak runakunata kastigankasapa. Suk muruta tarpushpanchi chay laya murullata pallanchi.

⁸Mana alli murukunata tarpushpanchikuna mana alli wayukunallata pallanchisapa. Mana allita rurashpa kawsaptinchikuna Tata Dios kastigawashunchisapa. Chaymanta alli murukunata tarpushpanchikuna alli wayukunata pallashunchisapa. Tata Diospa Espiritunta kasushpa kawsashpanchikuna mana tukuy niyukta kushikushpa Tata Dioswan kawsashunchisapa.

⁹Chayrayku ama shaykuypachichu allita rurashpa kawsayta. Suk tiempuka-

man Tata Dioska sukaman allita kushichiwashunchisapa mana shaykup-tinchikuna allita rurayta. ¹⁰Chayrayku atipashpanchikuna tukuy runamasinchikunata tiyawakninchikunawan yanapaypachi. Jesukristuta kreyikmasinchikunata ashwan allita yanapaypachi.

Pablu wawkinkunata rimachishpa kay kartata tukuchan.

¹¹Mash kawaychi. Kikini makiniwan killkashpa atun letrakunata rurashpa kay kartata tukuchaykani.

¹²Chay señalachinakunaykichipa munak runakuna munansapa tukuy runakuna paykunallata kuyanankunapa. Mana munansapachu Jesukristu kruspi wañushkanta yachachikuptinkuna *judiyumasinkuna chiknishpa padesichinankunapa.

¹³Munansapa señaladu kanaykichipa tukuy runakuna yachanankunapa paykuna yachachikushkankunarayku señaladu kanaykichita. *Moisespa kamachikunankunata yachachishushpaykichipish kikinkuna mana tukuytachu kasunsapa.

¹⁴Ñukaka mana paykunashinachu alabanakunayani. Jesukristu kruspi wañushkanrayku Tata Dios perdonawananchikunallata yachachikuni. Chayllata yachachikushpayni kay allpapi kawsak runakunapa yachachikunankunata manana munaninachu kasuyta. Chashna kaptin chay alabanakuk runakuna ñukapa yachachikunaynita mana munansapachu kasuyta.

¹⁵Tata Dios perdonawaptinchikuna mushuk layata rurashpa kawsanchisapa. Mana nimananchu señaladu mana señaladu kaptinchikuna. ¹⁶Kankuna yachachikunaynita allita kasushpa kawsashpaykichi Tata Diospa wambrankuna kankichi. Chayrayku Tata Dios kuyashushpaykichi kushichishunkichi.

¹⁷Jesukristuta kreyishpa kawsashkayni-rayku chikniwak runakuna sukaman

makawashka kaptinkuna kuerpuynipi aypa
igakuna tiyan. Chaykunata kawashpa
tukuy runakuna yachansapa Jesukristuta
kreyishpa kawsanaynita. Chayrayku mana
munanichu ni pi yachachikushkaynirayku
washanchawanankunata.

¹⁸Wawkinikuna, paninikuna, munani
Jesukristu tukuy kankunata sukaman
kuyashushpaykichi yanapashunayki-
chipa.

Ñuka Pablu chayllata killkashkayki-
chi.